

6 (1209)-сон 11 февраль 2015 йил

Газета 1991 йил 1 сентябрдан чиқа бошлаган

СУФИЙОНИМ
ИЗДОШЛАРИ

2

5

ЭРКАЛАТИШ БОШҚА,
ЭРКАТОЙЛИК БОШҚА

МЕХҲР ЮРАК
САНДИҒИДА ЯШАЙДИ

6

СЕНСОРЛИ
АРИЛАР

7

ЎзА сурат-лавҳаси.

Қорақалпоқ болалари — эртамиз гул-лолалари

ЯХШИЛИҒНИ КЎЗ ТУТАРСЕН...

***

Сочининг савдоси тушти бошима бошдин яна,
Тийра бўлди рўзгорим ул қаро қошдин яна.

Мен худ ул тифли парийвашга кўнгул бердим, вале
Хонумоним ногаҳон бузулмагай бошдин яна.

Юз ямонлиғ кўруб андин телба бўлдунг, эй кўнгул,
Яхшилиғни кўз тутарсен ул паривашдин яна.

Тош урар атфол мени, уйда фориг ул парий,
Телбалардек қичқирурмен ҳар замон тошдин яна.

Оёғим етгунча Бобурдек кетар эрдим нетай,
Сочининг савдоси тушти бошима бошдин яна.

14 февраль — Заҳириддин Муҳаммад Бобур
таваллуд топган кун

***

Кўнгулга бўлди ажойиб бало қаро сочинг,
Шикаста кўнгулма эрмиш қаро бало сочинг.

Муяссар ўлди жунун мулки, эй жунун аҳли,
Нисори ашкни элди бу кун манго сочинг.

Сочинг шикастида бордур шикаста кўнгуллар,
Кўнгуллар очилур, очилса ул қаро сочинг.

Очилди кўнгли, чу очтинг сочингни, Бобурнинг,
Не айб, агар деса дилбанду дилкушо сочинг.

4

ФУТБОЛИМИЗ ҚАЛДИРҒОЧЛАРИ

Оилаларда соғлом турмуш тарзининг шаклланиши ҳамда ўғил-қизларнинг баркамол бўлиб улғайишларида жисмоний тарбия ва спортнинг алоҳида ўрни бор. Бугунги кунда республикаимизда бир неча юзлаб болалар ва ўсмирлар спорт мактаблари, тўгараклари, қолаверса, ҳар бир маҳаллада спорт майдончалари фаолият юритмоқда. Минглаб ўғил-қизларимиз спорт билан шуғулланиб, мамлакат чемпионатлари ва халқаро турнирларда юқори натижаларни қўлга киритиб келмоқдалар.

Кашқадарё вилоятидаги "Насаф" футбол мактабининг ўзида ҳозирги кунда 339 нафар болалар ва ўсмирлар футбол сирларини кунт билан ўрганишмоқда.

— Футбол мактабимиз ўқувчилари учун барча шарт-шароитлар яратилган, — дейди футбол мактаби директори Сергей Кучеренко. — Жумладан, 4 та фут-

бол майдони, ювениш, кийим алмаштириш, овқатланиш, дам олиш хоналари болалар ихтиёрига берилган. Яна шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, республикаимизнинг 5 та вилоятида мактабимиз филиаллари фаолият юритмоқда. Уларда 1186 нафар бола футбол билан мунтазам шуғулланмоқда. Ўқувчиларимиз футбол мактабида нафақат спорт билан, балки, рус, инглиз тили, информатика, одам анатомияси фанларини ҳам чуқур ўзлаштириб келишяпти. Уларнинг ҳаммаси бир эзгу ниёт — келгусида Осиё ва жаҳон чемпионатларида юртимиз шаънини муносиб ҳимоя қилишга қодир кучли футболчилар бўлишни кўнглига тугиб, астойдил изланмоқдалар.

Аҳмаджон РИХСИБОВЕ,
"Оила ва жамият" мухбири.
Кашқадарё вилояти.

СУРАТДА: "Насаф" футбол мактаби мурраббийи Денис Каюмов ёш футболчилар билан машғулот пайтида.

ТАРАҚҚИЁТ БИЛАН ҲАМНАФАС

Кеча Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитасининг халқаро муносабатлар доврасида 2014 йил давомида олиб борган фаолияти юзасидан ҳисобот тадбири бўлиб ўтди.

Анжуманда мамлакатимизда хотин-қизлар масаласининг ҳал этилиши, оила, оналик ва болаликни ижтимоий муҳофаза қилиш, "Соғлом она — соғлом бола" ҳаракатини ривожлантириш, аёлларнинг жамият ҳаётидаги мавқеини ошириш каби масалаларда амалга оширилаётган ислохотлар моҳиятини тарғиб этиш, мазкур кўмита тизимида халқаро муносабатларни мустаҳкамлаш борасида олиб борилаётган ишлар кенг таҳлил этилди.

Юртимизда аёлларни улуғлаш,

уларни ижтимоий муҳофаза қилиш борасида қабул қилинган барча муҳим ҳужжатларда хотин-қизларнинг манфаатлари, ҳуқуқ ва эркинликларини кафолатлаган. Шунингдек, мустақиллик йилларида мамлакатимиздаги хотин-қизлар ташкилотлари дунё хотин-қизлари ҳаракатлари билан бевосита мулоқот қилишига имконият яратилди. Мазкур жараёнларда Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси ҳам фаол иштирок этиб келмоқда.

— Ўтган йиллар давомида аёлларни ҳуқуқий, ижтимоий ҳимоялашга қаратилган 100 га яқин миллий ва халқаро ҳужжатлар қабул қилинди, — дейди Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитасининг ННТ фаолиятини мувоқиллаштириш гуруҳи раҳбари Дилбар Алимжонова. — Ўтган давр мо-

ФАОЛИЯТ ВА ҲИСОБОТ

БАРЧА ХЎЖАЛИК ЮРИТУВЧИ
СУБЪЕКТЛАР ДИҚҚАТИГА!

Юридик мақомга эга бўлган корхона ва ташкилотлар раҳбарлари ҳамда масъул ходимларни Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика кўмитасининг 2013 йил 16 октябрдаги қарори иловаларига мувофиқ 1-S shakli, 2-S shakli, 1-yoqilg'i shakli, 2-yoqilg'i shakli, 1-elektr shakli йиллик давлат статистика ҳисоботларини 2015 йил 14 февраль кунидан

ҳамда 1-qurilish shakli, 2-qurilish shakli, 2-invest shakli, 2-invest shakliga ilova, 1-savdo shakli, 1-QX shakli, 1-FX shakli, 1-eko shakli, 4-eko-M shakli, 5-eko shakli, 7-eko shakli, 1-KB shakliga ilova (QX), 1-KB shakliga ilova (eko), 1-fan shakli, 1-innovatsiya shakli, 1-xizmat shakliga ilova, 1-xizmat shakliga 1-ilova, 2-xizmat shakli, 2-xizmat shakliga ilova, 1-lizing shakli, 1-kom shakli, 2-moliya shakli, 1-NTT shakli, 1-KB shakli йиллик давлат статистика ҳисоботла-

рини 2015 йил 15 февраль кунидан кечиктирмаслигини эълан қилишга ўтамиз.

Давлат статистика кузатувини олиб бориш учун зарур бўлган ҳисобот ва бошқа маълумотларни тақдим этмасликда ифодаланган давлат статистика ҳисоботларини тақдим этиш тартибини бузиш, ҳисобот маълумотларини бузиб кўрсатиш ёки ҳисоботларни тақдим этиш муддатларини бузиш Ўзбекистон Республикаси Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексининг 215-моддасида белгиланган жавобгарликка сабаб бўлади.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 16 июлдаги "Статистик, солиқ, молиявий ҳисоботларни, лицензияланган фаолият турларини ва рухсат бериш тартиб-таомилларини тубдан қисқартириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Фармони мувофиқ, 2014 йилнинг охирига қадар барча хўжалик юритув-

Ж а р а ё н

чи субъектлар статистик ҳисоботларни топширишнинг электрон тизимига тўла ҳажмда босқичма-босқич ўтказилиши белгилаб қўйилган.

2011 йилнинг 1 февралидан бошлаб, Давлат статистика кўмитаси расмий сайти (www.stat.uz) да электрон рақамли имзодан фойдаланган ҳолда статистик ҳисоботларни электрон кўринишда йиғиш тизими фаолият кўрсатмоқда. Бундай кўринишдаги давлат статистика ҳисоботларини интернет орқали жўнатиш тизимининг асосини eStat 2.0 дастурий таъминоти ташкил этади.

Юқоридагиларни инobatга олиб, Сиздан топшириладиган барча турдаги давлат статистика ҳисоботларини электрон кўринишда тақдим этишингиз тўғрисида яна бир бор эслатиб ўтамиз.

Тошкент вилояти
статистика бошқармаси,

Ўрта Чирчиқ тумани
статистика бўлими.

Спорт

Дилрабо
НОРҚУЛОВА

Сурхондарё вилоятининг Денов туманида тугилган.

2012 йилда адабиёт йўналиши бўйича Зулфия номидаги Давлат мукофоти сазовор бўлган. 2011 йилда Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси ҳузуридаги "Ижод" жамоат фонди томонидан "Қуёшга яқин маскан", 2014 йилда Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси тавсияси билан "Шарқ" нашриётида "Гулу гул ўйнаган менман" номли шеъррий тўпламлари чоп этилган.

УЙҒОНСИН

Майсалар уйғонди, кўз очди гуллар,
Уйғонди суманбар, сарву сунбуллар,
Юраклар уйғонсин, диллар кўнгишлар,
Эртақларда қолган алтлар уйғонсин,
Тафаккур уйғонсин, қалблар уйғонсин.

Гул термоқ бошқаю юлмоқ бошқадир,
Ғофиллар бошқаю гўмроҳ бошқадир,
Уйғоқлар ўзадир, огоҳ бошқадир,
Юракда ҳақ деган зарблар уйғонсин,
Тафаккур уйғонсин, қалблар уйғонсин.

Маккор замона бу, доғули дунё,
Ярми асал, ярми оғули дунё,
Ярми сиртлон, ярми оҳули дунё,
Мехру шафқат деган тафлар уйғонсин,
Тафаккур уйғонсин, қалблар уйғонсин.

Даҳоларинг уйғоқ, Темуринг уйғоқ,
Жайхун ортларида Бобуринг уйғоқ,
Исломинг уйғоқдир, гуруринг байроқ,
Энди келаётган сафлар уйғонсин,
Тафаккур уйғонсин, қалблар уйғонсин.

МЕН ДАДАМНИ СОҒИНАМАН

Дадамни соғиниб йилгайман, дўстлар.
Иқбол Мирзо

Армонларим дилда пинҳон, армонларим,
Гулларимнинг буйини қучган хазонларим,
Ногоҳ дадам ёдга тушган замонларим,
Ўзим йиғлаб, яна ўзим овунаман,
Мен дадамни соғинаман, соғинаман.

Гоҳо ҳидин туйгандайин бўлган чоғим,
Бахтли чоғим, менинг бахтим кулган чоғим,
Балоларга балоғардон қиблагоҳим,
Ўзим йиғлаб, яна ўзим овунаман,
Мен дадамни соғинаман, соғинаман.

Тенқурларин кўрсам ўпкам тўлиб кетар,
Юраккинам алақандай бўлиб кетар,
Қарашлари қалбимга юк солиб кетар,
Ўзим йиғлаб, яна ўзим овунаман,
Мен дадамни соғинаман, соғинаман.

Мен онамга, бахтимга бор бўлинг, дейман,
Бахтим кўриб, қувончларга тўлинг дейман.
Дуоғушим бўлиб, омон юринг дейман,
Ўзим йиғлаб, яна ўзим овунаман,
Мен дадамни соғинаман, соғинаман.

МАҲАЛЛАДАН БОШЛАНАР ВАТАН

Илм фидойилари

АҲИЛЛИК, ТОТУВЛИК БАРАКА КЕЛТИРАДИ

...Ўша куни пойтахтимиздаги "Фурқат" номли истироҳат боғи ҳар қачонгидан гавжум эди. "Баротхўжа" маҳалласи аҳли бамаслаҳат жамулжам бўлиб, олти нафар боланинг суннат тўйини ўтказишди. Янги сарпоқийган тўй болаларининг шодлиги ичига сиғмайди. Уларнинг ҳар бирига биттадан велосипед тақдим этилганда кичкинтойларнинг қувончига тўлганини сўз билан таърифлаш мушкул.

— Бундай хайрли ишлар ҳам азалий қадриятларимизнинг ўзига хос кўриниши бўлиб, маҳалла аҳлини бир-бирига яқинлаштиради, ҳамжихатликка, аҳилликка ундайди. — дейди Миробод туманидаги "Баротхўжа" маҳалласининг диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчиси **Малика Алимова**.

— Ушбу масъулиятли вазифада ишлаётганимга эндигина бир ярим йил бўлди. Маҳалла фуқаролар йиғини раиси Маҳкам ака Юнусов, отинийимиз Ханифа Носиржонов ва ҳамда бир қатор нуруний отахон ва онахонлар, фаоллар билан биргаликда кам таъминланган, моддий ва рухий, қолаверса, ижтимоий ҳимояга муҳтож оилаларга, боқувчисини йўқотганларга ҳамда вояга етмаган болаларга алоҳида эътибор қаратяпмиз. Шундоғам одамларимиз кенг феъл, хайр-саховатли, кимдир ҳимоя ёки ёрдамга зарурат сезиб турган бўлса, қараб

ўтиришмайди. Турли байрамлар арафасида ҳомийларимиз ўзларининг беиннат ёрдамларини аяшмайди.

Маҳаллада ёшлар тарбиясига ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Бу борада уюштирилаётган спорт мусобақаларининг ҳам алоҳида ўрни бор. Маҳалла жамоат тузилмаси раҳбари, вояга етмаганлар билан ишлаш комиссияси раиси Шухрат Саидмуродов бошчилигида ўтган йили Ватанимиз Мустақиллигининг 23 йиллик тантаналарига бағишлаб "Кўйлик ота" ҳамда "Баротхўжа" маҳаллалари болалари ўртасида ташкил этилган шахмат-шашка мусобақаси кўпчилигида кат-

розига сабаб бўлаётган "хотин оши", "хатна тўй", "чаллар" деб номланган ҳар хил номдаги серхаражат, керак-сиз одатлардан бутунлай воз кечдик. Ҳайит байрамларида қуда-андалар ўзаро келишиб, ёш келин-куёвга кир ювиш машинаси, чангютгич ёки рўзгор учун зарур бўлган бирор анжомни олиб беришадигани аҳоли ўртасида илиқ кутиб олинди. Икки тараф ўзаро келишиб, тўйларни ихчам, дабдабасиз ўтказишмоқда. Нотинч оилалардаги айрим низо ёки келишмовчиликларни махсус гуруҳимиз иштирокида муҳокама қилган ҳолда, имкони борича муро-са йўли билан ҳал қилишга

эришяпмиз. Албатта, бу билан бизда ҳеч қандай муаммо йўқ, ҳаммаси рисоладагидек десак, муболага бўлади. Вақтинча ишсиз фуқароларни ёки коллежаларни битирган ёшларни иш билан таъминлаш, уйда бекор ўтирган келин-қизларни касб-хунар ўрганишига кўмаклашиб, ёшларни спорт тугарақларига жалб этиш каби долзарб вазифалар ечимини топиш борасида ҳам изланяпмиз.

Бир сўз билан айтганда, 3193 нафардан зиёд аҳоли истиқомат қилаётган мазкур маҳаллада фуқаролари ўртасида соғлом турмуш тарзи, тиббий маданиятни янада кўпчиликини ўйлантираётган эрта ва яқин қариндош-уруғлар ўртасидаги никоҳларнинг олдини олиш, хуллас, барча долзарб масалаларга жамоатчиликка суянган ҳолда ечим изланаётгани кишини қувонтиради.

Латофат САЪДУЛЛАЕВА,
"Оила ва жамият"
муҳбири.

БОБОМИЗ МЕРОСИДАН БАҲРАМАНД БЎЛИШДИ

Пойтахтимизнинг Олмазор туманида жойлашган 219-умумий ўрта таълим мактабида тарих ва ҳуқуқ фанлари ойлиги муносабати билан Заҳриддин Муҳаммад Бобурнинг ўтмишда қандай буюк ишларни амалга оширган, унинг Ҳиндистонда Бобурийлар салтанатига асос солган ҳукмдор бўлиши билан бир қаторда, ёзувчи, давлат арбоби, географ ва фикшуннос олим бўлганлиги борасида кўплаб манбалар ёдга олинди, мактаб ўқувчилари ўртасида бахс-мунозарарага бой тадбирлар ташкил этилди.

"Бобурнома" асарини ўрганиш жараёнида Бобур ҳазратларининг давлат юритишда инсонпарварлик ғояларига қатъий амал қилганини билиб олиш мумкин. Асарда салбий иллатлардан бири майхўрлик қораланган. Шоҳ Бобур бу ҳақда фармон ҳам жорий қилган. Бундан ташқари ўша даврда Ҳиндистон-

ликларга хос бўлган яна бир бидъат — қурбонликка ҳам барҳам берилади. (Яъни, эркак киши ҳалок бўлса, анъанага мувофиқ, унинг жасади гулханда қуйдирилар, марҳумнинг хотини ҳам тириклай ёқиб юборилар эди.)

Ана шундай воқеа-ҳодисалар ўқувчилар томонидан сахна кўринишлари орқали намойиш этилди. Фан ойлигида ўқувчилар улуг бобомиз Бобурнинг маънавий-маърифий мероси нақадар бой эканлигидан фахр ҳиссини туйишди.

Зебинисо ҒАФФОРОВА,
Олмазор туманидаги 219-умумий
ўрта таълим мактаби ўқитувчиси.

ОЛИМЛАР ОИЛАСИ САРДОРИ

Илм йўлини бежиз игна билан қудуқ қазишга менгашмаган. Инсоннинг машаққатларга чидам-лиги, сабр-продаси синовдан ўтади. Ва эл орасида бундай инсонлар ўзгача бир меҳр-муҳаббатга, иззат-икромга муяссар бўладилар. Ўзининг табаррук 75 ёшини нишонлаётган Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, техника фанлари доктори, профессор Сарвар Қодировни чин маънода илм фидойисини десак арзийди.

Сарвар аканинг ҳаёт йўли бир неча томлик китобу, кўп қисмли киноларга мавзу бўлгулик, десак муболага қилмай-миз. Чунки у эндигина тўрт ёшга кирган маҳали отаси Муқаддир ака Иккинчи жаҳон урушида ҳалок бўлган. Етим қолган беш норасида болани мунис онаизори Ҳожиябону опа кўз қорачигидек асраб-авайлаб вояга етказди. Улар орасида Сарвар аканинг илмга бўлган меҳри бўлачқа эди. Шу боис, у мактабни ҳам, олий ўқув юртини ҳам имтиёзли равишда битириб, ўз илмий салоҳиятини техника соҳасида намоён этишга интилди. Аввал номзодлик, кейинчалик эса докторлик диссертацияларини муваффақиятли ҳимоя қилган.

Ўзининг ярим асрдан кўпроқ меҳнат фаолияти даврида олий ўқув юрлари талабалари учун автотранспорт, автомобильсозлик ва йўл коммуникациялари соҳаси бўйича қатор дарслик ва қўлланмалар яратди, юзлаб шогирдларга устозлик қилди. Самарали ишлари давлатимиз томонидан муносиб қадрланди.

Ибратли жиҳати, бу хонадонни кўпчилик фахрлиниб, олимлар оиласи деб атади. Раҳматли умр йўлдоши Аъло Қодирова ҳам кўп йиллар Тошкент автомобиль-йўллар институтида ишлаган, техника фанлари номзоди, доцент эди. Улар ҳамжихатликда икки фарзандни меҳр билан тарбиялашди. Иккала қизлари ҳам ота-оналарига муносиб ворис бўлишни ният қилишган: Нигорахон — илмий ходим, таржимон, Ойдин эса оlima, доцент.

Устоз ҳамон тиниб-тинчимайди. Илмий ва бадий китоблар мутолааси, қолаверса, ўзининг унутилмас хотираларини ёзиш билан машғул. Шунингдек, кадрдон илм масканига келиб, шогирдларидан йўл-йўриқ, маслаҳатларини аямайди.

Дағар ДАСУЛОВ,
фалсафа фанлари номзоди, доцент.

ХАТЛАР ВА ТАҚДИРЛАР

“ЯХШИЛАРГА ТАЪЗИМДАМАН!”

Ассалому алайкум, ҳурматли тахририят ходимлари!

Ушбу хатни Ёшдуювон шахридаги "Бобур" маҳалласидан йўллаймиз. Қадрдон газетамизнинг ҳар бир сонини интиқлик билан кутамиз.

Маҳалламизда хотин-қизлар билан ишлаш яхши йўлга қўйилган. Опа-сингилларимизнинг ҳар бири ўзларини қийнаётган, уйлантираётган муаммолар хусусида биз билан маслаҳатлашади. Уларга маҳалла фуқаролар йиғини раиси, маслаҳатчи ва фаоллар билан биргаликда ечим топамиз. Хонадонларни айланиб, беморлар, кексалар ҳолидан хабар оламиз, ҳар бир оиланинг қувонч ва ташвишларига шерик бўламиз.

Ёшдуювон пахта тозалаш заводидан ўттиз бир йил лаборант бўлиб ишлаган Гулнорахон Ёдогорова оғир хасталик туфайли уйда ётиб қолган. Яқинда ҳолидан хабар олгани кирганимизда, у "Оила ва жамият"нинг янги сонини ўқиб ўтирган экан.

— Дунёда саховатли инсонлар кўп-да, уларнинг яхшилиги бошингга дард келганда билинаркан, — дейди Гулнорахон. — Мана, маҳалла аҳли ҳамшира ҳолидан хабар олиб турибди. Мен ишлаган завод раҳбари Абборжон Ахтамов сингари ўз ходимларига эътиборли, жонкуяр инсонларнинг борлигига шукур. Музаффар Умаров, Аслиддин Ҳамидов ва бошқа ҳамкасбларим ҳам мени моддий-маънавий жиҳатдан қўллаб-қувватлашапти. Ишонасизми, уларнинг: "Тезроқ соғайиб, сафимизга қайта қолинг, ўрнингиз билинати", деган бир оғизгина гаплари кўнглимни тоғдек кўтаради. Шу кунларда бир нарсани — саховат фақат моддий ёрдамда эмас, балки, ширин сўз ва меҳр кўрсатишда ҳам эканини ангадими. Агар мумкин бўлса, Ёшдуювон пахта тозалаш заводи раҳбарияти ва барча жамоадоларимизга "Оила ва жамият" газетаси орқали миннатдорчилик билдирмоқчи эдим. Мана шу меҳрибонларимнинг борига шукур.

Гулнорахоннинг чин дилдан айтган ушбу илтимосини сизларга йўллайман. Зеро, бағри кенг, кўнгли дарё одамларнинг хайрли амаллари ҳамшира ибрат қилиб кўрсатишга арзийди.

Марзия ФАТТОВА,
Ёшдуювон шахридаги "Бобур" номи маҳалла
хотин-қизлар кўмитаси бошланғич
ташкilotи раиси.

НАВОИЙ ВА БОБУР:

ЭҲТИРОМ, ЭЪЗОЗ
ВА АРМОН

Шарқшувосликда XV-XVI аср адабий муҳити ҳақида гап кетганда, албатта, буюк шоир, мутафаккир Алишер Навоий ҳамда машҳур саркарда, давлат арбоби, шоир Заҳриддин Муҳаммад Бобур ҳақида мулоҳаза юритилади. Чунки бу икки мўътабар зотнинг, нафақат, ўзбек адабиёти, балки, умумбаршарий маданият тараққиётига, жаҳон адабиёти хазинасига беҳисоб ҳисса қўшганликларини бутун дунё аҳли эътироф этади.

Навоийдек ардоқ ва обрў-эътиборга эга бўлган Заҳриддин Муҳаммад Бобурнинг бой ижодий мероси ҳам узоқ йиллардан бўён ўрганилиб, тадқиқ этиб келинмоқда. Бобур давлат арбоби, лашкарбоши бўлиши билан бирга шоир, адиб ва олим ҳам эди.

Албатта, Навоий ва Бобур муносабатлари хусусида турли илмий қарашлар мавжуд. Бобур Навоий билан бевосита учрашмаган бўлса-да, улар орасида илқ муносабат бўлган. Бобур ўз асарларида Алишер Навоийни йигирмага яқин ўринда тилга олган. Хусусан, "Бобурнома" да ўқиймиз: "Бу иккинчи навбат Самарқандни олгонда, Алишербек тирик эди. Бир навбат менга китобати ҳам келиб эди. Мен ҳам бир китобат йибориб эдим... Жавоб келгунча, тафрика (иттифоқсизлик, тарқоқлик — И.Й.) ва гавго бўлди" ("Бобурнома", 81-б).

Яна бир ўринда Бобур Алишер Навоийни бениҳоя ҳурмат ва эҳтиром билан тилга олади, уни эъзозлайди: "Алишербек назир йўқ киши эди. Туркий тил билатто шеър айтувтурлар, ҳеч ким онча кўп ва хўп айтқон эмас... Аҳли фазл (илм аҳли — муал.) ва аҳли хунарга Алишербекча, мураббий ва муқаввий (куват берувчи — муал.) маълум эмаским, ҳаргиз пайдо бўлмиш бўлғай" ("Бобурнома", 132-б).

Шунингдек, Бобур "Бобурнома"да Андижон таърифни келтиришда Навоийнинг Андижон лаҳжасида ижод қилганлигини айтиб ўтади: "Эли турқдир. Шаҳри ва бозорида туркий билмас киши йўқтур. Элининг лафзи қалам билан росттур. Ани учунким, Мир Алишер Навоийнинг мусаннафоти, бовужудким Хирижа нашъу намо топибтур, бу тил биладур" ("Бобурнома", 34-б.) Матннинг ўзбекча тадбилини ҳам келтираемиз: "Эли турқдир (ўзбекдир). Шаҳар аҳолиси ва бозорга келувчилардан туркийни билмайдиган киши йўқ. Элининг тили адабий тилга мувофиқ. Шунинг учун ҳам Мир Алишер Навоийнинг асарлари, гарчанд Хирий (Хирот)да шухрат қозонган бўлса-да, бу тил билан ёзилган" ("Бобурнома", 29-б.)

Бобурнинг Навоий ижоди ҳақидаги мазкур фикрлари бугунга қадар турлича талқин қилинади. Кўпгина тадқиқот-

чилар Бобур билдирган мулоҳазаларни айнан қабул қилсалар, айримлар бунга бошқачароқ ёндошадилар. Хусусан, жаҳонга машҳур олимлардан А.Вамбери, Н.И. Ильминский, А.Ю. Якубовскийлар Бобурнинг Навоий асарлари ҳақидаги фикрларини тўлиқ қабул қилдилар. Лекин А.К.Боровковнинг ёзишича, Н.И.Ильминский ўша даврдаги жонли тил билан умумодабий тилнинг бу қадар яқин бўлганлигига, қолаверса, бу тилда Навоий ўз асарларида қўллаганчилик даражада хорижий тил унсурларининг кўп бўлганлигига шубҳа билан қарайди (Боровков А.К. "Алишер Навои как основоположник узбекского литературного языка" // Алишер Навои — М., Л., Наука, 1946. 98-б.)

А.Ю. Якубовский XV асрда ўзбек тилининг маданий жиҳатдан юксак бўлганлигини эътироф этади. Навоий тили шаҳар маданиятининг нозик ирмоқларидан сув ичганлигини, халқ тили билан уйғунлашганлигини билдириб, Бобурнинг Навоий асарлари тили ҳақидаги фикрларини қўллаб-қувватлайди.

Ўзбек олимларидан В.Абдуллаев, Ф.Абдуллаев, Х.Дониёров, Қ.Содиқов, З.Холмоновалар ҳам Бобурнинг фикри ҳақида ўз қарашларини баён қилишади. Х.Дониёров ёзади: "В.А.Абдуллаев... "Алишер Самарқандда" мақоласида "Бобур Алишер тилининг андижонликларнинг муомала муносабатига яқинлигини, Андижон тили билан рост келишини эътироф этади... Алишер тилидаги кўникмалар йигитлигининг айнаи авжида, худди шу ерда, Самарқандда зоҳир бўлган", деб ёзади. В.А.Абдуллаев томонидан кўрсатилган бу

сабабни, бизнингча, андижон шевасининг Навоий тилига асос бўлишини изоҳловчи важли далиллардан бири деб кўрсатиш мумкин" (Дониёров Х. "Алишер Навоий тилининг диалектал асосларини ўрганиш масаласига доир Навоий ва адабий таъсир масалалари". — Тошкент: Фан, 1968. 291-б.) Шунингдек, Х.Дониёров В.Абдуллаев фикрларига суяниб, Навоийнинг Самарқандда икки йил эмас, балки 4-5 йил бўлганлигини, бу вақт ичида Навоий Самарқанднинг жануб томонларидагина эмас, балки шарқ томонларида, яъни Андижонда ҳам яшаган бўлиши эҳтимоллигини, шунингдек, Навоий Андижон шеваси билан болалик вақтларида Хиротдаёқ таниша бошлаган бўлиши мумкинлигини, бунинг сабаби Хиротга Андижон томондан жуда кўплаб усталар, аскарлар, аскарбошилар, қосиблар, айниқса, андижонлик шоир ва машшоқларнинг борганлигини ва уларнинг яхши обрўга эга бўлганлигини кўрсатиб ўтади (Дониёров Х. Кўрсатилган асар, 291-б.)

З.Холмонова Бобур фикрининг Қ.Содиқов талқинидаги шаклини маъқул кўради: "Эли турқдир. Шаҳри ва бозорларида туркий билмас киши йўқдир. Элининг лафзи қалам билан (ёзма адабий тил билан) мосдир. Не учунким (ажабланарлиси), Мир Алишер Навоийнинг таснифлари (асарлари), (унинг ўзи) Хирийда ўсиб улгайганига қарамай — ушбу тилда (Фаргона ва Хирот адабий муҳитлари учун ягона бўлган адабий тилда)дир" Холмонова З. "Бобурнома" лексияси. — Тошкент: Фан, 2007. 46-б.)

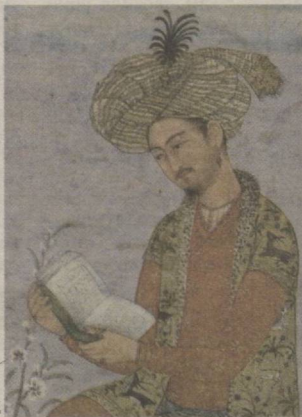
Албатта, Бобурнинг Алишер Навоий асарлари тили ҳақидаги бебаҳо фикрлари унинг Навоий асарларини жуда яхши билганидан ва унга нисбатан безътибор бўлмаганидан далолат беради. Айтиш мумкинки, Бобурнинг Навоий тилининг Андижон лаҳжасига айнан мос келишини бўрттириб кўрсатишга унда ҳеч қандай эҳтиёж ёки мажбурийлик йўқ эди. Бу унинг тарих ҳақидаги ҳаққоний ва холисона фикри эди.

Бобурнинг устоз Навоийга бўлган чуқур ҳурматини ҳинд адабиётшунос олими Қамар Раис юқори баҳолайди. У Тошкентдаги учрашувлардан бирида қуйидагилар-

Барҳаёт сиймолар

ни баён қилади: "Ўзбек ва ҳиндларнинг улуг шоири, лашкарбоши Заҳриддин Муҳаммад Бобур Ҳиндистонга боратуриб, Хиротдаги эски қулбада бир неча кун тунаб қолади. Бу кўпларни таажублантирди, албатта.

— Шоҳим, Сиз учун ажратилган махсус қаср қолиб, хароб қулбада тунашингиз сабаби нимада? — деб сўраб қолди мулозимлардан бири. Бобур шундай жавоб бер-

ди: — Бу қулбада бир неча йил муқаддам Мир Алишер Навоий истиқомат қилганлар, бу ер мен учун ҳар қандай шохона қасрдан ҳам муноқаддасдир. Шу сабабли бир неча кунлик вақтимни шу жойда ўтказишга қарор қилдим, токи ҳазрат руҳлари менга мададкор бўлсин" (Назарова Х. Бобур ва ўзбек адабий тили. — Тошкент: Фан, 1983. 13-б.)

Албатта, Бобур учун устози Алишер Навоий билан шаҳсан суҳбатдош бўлолмагани катта армон эди. У 1506 йилда Хиротга келганида Навоий вафот этганди. Алишер Навоий яшаган уйни, у қурдирган иморатларни ва албатта, унинг мақбарасини зиёрат қилади. Хусайн Бойқаронинг ўғиллари Бадиуззамон Мирзо ҳамда Музаффар Мирзолар томонидан ҳурмат рамизи сифатида ўзига кўрсатилган шохона жойда истиқомат қилмай, Хиротдан кетгунга қадар Навоий яшаб, ижод қилган уйда туради. Бу ҳақда қуйидагиларни ёзади: "Хиридин чикқунча Алишербекинниг уйларида эдим. Ҳар икки-уч кунда бориб, Боги Жаҳонорода Бадиуззамон Мирзога кўрунуш қилур эдим" ("Бобурнома", 144-б.)

Ушбу тарихий далиллар Бобурнинг ўз устози Алишер Навоийни қанчалик ҳурмат қилгани, унга чексиз эҳтиром ва эътирофининг рамзидир. Устоз ва шоғирд ўртасидаги бундай ўзаро ҳурмат, эътироф ва холисона муносабат орадан қанча асрлар ўтса-да, бизларга гўзал ибрат намунасиридир.

Иброҳим Йўлдошев,
Низомий номидаги
Тошкент Давлат
педагогика университети
профессори,
филология фанлари
доктори.

ДАҲА — бу сўзнинг туб илдизи "қишлоқ" маъносини билдирган. Ўтмишда қишлоқ жойларида бир неча қишлоқдан, йирик шаҳарларда эса, бир неча маҳалла, мавзедан иборат бўлган маъмурий худудий бирлик даҳа деб аталган. Шунингдек, даҳа сўзининг ўнтаклик, ўн йиллик, ўн кун ва илқ куртининг уйқуга кириш палласи маънолари ҳам мавжуд.

Дарров уч кишини Себзор, Кўкча ва Бешёғоч даҳаларига хабар учун жўнатишди.

Абдулла Қодирийнинг
"Ўтган кунлар"
романидан.

ТАМФА — ажратиш, кимга тегишли эканини кўрсатиш учун қўйиладиган белги маъносини билдирадиган бу сўз аслида "боғла" мазмунини англатадиган "тақ" феълига "-ма" қўшимчасининг қўшилишидан ҳосил қилинган ва дастлаб бу сўз "тағма" шаклида бўлган. Бу сўз тараққиёти "Ўзбек тилининг этимологик луғати"да қуйидагича кўрсатилган: "тақ" — "тақма" — "тағма" — "тамға".

КИНО — бу сўз тилимизга юнон тилидан кириб келган бўлиб, "ҳаракатга келтираман" деган маънони билдиради. Кино суратларнинг ҳаракатланишидан пайдо бўлгани учун ҳам шундай аталган.

Режиссёр Жавлон Содик кино оламидаги янгиликлар билан танишаркан, ўзи ҳақида журналистлар билдираётган фикрларга қизиқиб кетди.

Журналдан

САНЪАТ — тилимизда бадий ижод маъносини англатган "санъат" сўзининг туб илдизи "безади" деган мазмунни ифодалаган. Дарҳақиқат, санъат асосий мезони гўзалликдир.

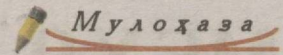
Санъат одамларнинг бадий тафаккурини юксалтиришга, туйғуларини тарбиялашга хизмат қилади.

Газетадан

Эшқобил ШУКУР
тайёрлади.

ЭРКАЛАТИШ БОШҚА, ЭРКАТОЙЛИК БОШҚА

кўрик-танлов ва тадбирларда қатнаш-маяпти?

Худди шу саволларни муаллима-га бердим.

— Э, қизиқиши йўқ, истеъдодсиз болани одам қилиб бўлармиди?! Дарсда жим ўтиришсаям уларга раҳмат деймиз.

Мана, вояга етмаганлар ўртасидаги салбий ҳолатлар илдири қарга бориб тақалапти. Аслида истеъдодсиз боланинг ўзи бўлмайди. Минг карра уквусиз болада ҳам нимагадир қизиқиш бўлиши табиий. Буни илғаб олиш, дарсда тўполон қилмагани учун "раҳмат" дейиш ўрнига, кўнглига йўл топиш керак эмасми?

Устоз педагогнинг фикрлари қанчалар тўғри бўлса, мана бу хунарманд аёлнинг сўзида ҳам жон бордай: "Дугонам мактабда ўқитувчи бўлиб ишлайди. Айтишчи, айрим ўқувчиларнинг оталари хорижда экан! Бировларнинг дадаси, икки-уч, беш йилдан бери уйга қайтмаётганмиш. Уша хориждаги оталар, балки: "Болаларим яхши яшасин, камлик кўрмасин", деб пул топаётгандир. Аммо улар олтиндан ҳам қиммат нарсани кўлдан бераётганларини англамаётганмикан? Ахир, бугун ота тарбиясини, меҳрини кўрмай ўсаётган бола эртага ота-онасига хузур-ҳаловат бағишлай олармикан?"

Яна бир гап. Ота-онаси ажрашиб кетиб, фақат оналари қўлида тарбия топаётган болаларнинг ҳозирданоқ ҳаётдан аламзада экани, бахти, яшаш тарзи тўқис тенгдошларига ҳасад билан қараётгани ҳам кўнглига оғриқ солади-да... Муаллим ва муаллималар бундай болаларга мактабда ҳарчанд эътибор берсаларда, оилада ҳам ота, ҳам она меҳрига ташналикни нима билан қондириш мумкин?!

Мамлакатимизда ўғил-қизларнинг ҳар тарафлама етук ва баркамол этиб тарбиялаш масаласига алоҳида эътибор қаратилаётган бир даврда юқоридаги каби муаммоларга бефарқ қараб бўлмайди. Ҳар бир ота-она ўз бурчини виждонан англаса, шундагина болалар баркамол бўлиб вояга етади. Балоғатга етмаганлар орасида ҳуқуқбузарлик ва бошқа кўнглисиз ҳолатлар асло юз бермайди. Ҳар биримиз ўз оиламиз мустақамлигига, болаларимизнинг тўқис-туғалликда ўсиб-улғайишига масъул эканлигимизни унутмайлик.

Шахло ТОШБЕКОВА,
"Оила ва жамият" муҳбири.

Оилада фарзанд дунёга келди. Унга яхшигина исм қўйилди. Эркаклари ўзига ярашган болақайнинг шўхлиги уйга файз, қувонч олиб кирди. Икки ёшлигида дадасининг қандай қилиб сигарета чекишини миттигина қўлчалари билан кўрсатиб берганида, бобоси-ю буви-си уни ширинликлар билан сийлашди...

Бола тўрт ёшга тўлганида, боғчада ўртоғини уриб, бурнини қонатди. Она бундай қилиш яхшимаслигини ўғилчасига уқтираркан, ота уни гап билан силтаб ташлади ва: «Менинг тойчоғим, ҳақиқий ўғил бола-да! Боплабсан, ота ўғил, ҳеч кимдан кўрқмагин!» деб «жажжи зўравон»ни руҳлантirdи.

Бола мактабга чиққанида ҳам отасининг "ўғитлари"га амал қилди. Партadoш ўртоғини аямай калтаклагани учун ўқитувчиси уни жазолаганида, яна отаси боланинг ёнига тушди. Мактабга бориб, муаллимларни беобрў қилгани етмагандек, ўғлига қаттиққўллик қилган ўқитувчини ишдан бўшатишларини сўраб, "юқори-га" арзнома ёзди. Хафтalar давомида чўзилган музокаралардан сўнг у боласини бошқа мактабга кўчирди. У ерда ҳам ҳеч ким болага қаттиқ гапирмади... Тўғрироғи, гапиролмади...

Бола мактабни тамомлади. Энди у ҳимоячиға муҳтож эмасди. Чўнтагидан сигарета топиб олган дадасининг дўк-лўписаларини писанд ҳам қилмади. Аксинча дадасига истеҳзоли тиржайиб:

— Ўзингиз ҳам чекасиз-ку, нимага менга ақл ўргатасиз? Уйда чектирмаганингиз билан барибир кўчада чекаверман, — деди.

Бундан ғазабланган ота қўлига илинган нарсани ўғлига қараб улқотирди. Бола эса сўкинди. Бир зумда ховлида тўполон бошланди.

Шундан сўнг оилада осойишталикни сақлаш учунми, она ўғлининг жуда кўп айбларини отасидан яширадиган бўлди... Йигит жиноят содир этиб, жазога тортилганида, ота-онанинг боши эгилди. Мунгайиб, бир-бирига қараб ўтиришаркан, негандир боланинг биринчи синфда ўқитган устозининг алам билан айтган сўзларини эслашди: "Эркалик ва эркалатишнинг меъёри бор, у ўғилми-қизми, барибир, оилада олган тарбияси пой-

девор бўлади. Сизлар эса буни анча талтайтириб юборибсизлар, ҳалиям кеч эмас, жиддий шугулланинглар". Қайда, эр-хотин тирикчилик билан овора бўлишди. Алал оқибат... Энди кеч эди...

Дарҳақиқат, истаимизми-йўқми, ҳар қандай тарбия оиладан бошланади. Бола энг аввало, ота-онасининг юриш-туриши, муомала-муносабатлари, маҳалла-кўй билан салом-алигидан ўрнак олади. Афсуски, аксарият ота-оналар: "Тарбия жараёни боғча ва мактабдан бошланади", деб ҳисоблашади. Руҳшуносларнинг фикрича, бола беш-олти ёшгача илк ҳаётий тажриба ва кўникмаларни ўзлаштириб олар, шу даврда унинг феъл-атвори шаклланиб бўларкан. Кейинги йилларда эса у фақат сайқалланар экан, холос.

Назаримда, биз ҳамон оила ва таълим масканидаги тарбия тизимини узвий бир бутунлик ҳолига келтира олганимиз йўқ. Барча оилаларда ҳам фарзанд тарбиясига жиддий эътибор қаратилмоқда, деб айта олмаимиз. Шундай хонадонлар борки, иқтидори кўриниб турган, озгина туртки берилса, яхши натижаларга эришиши мумкин бўлган болалар тақдирига лоқайдлик билан муносабатда бўлишади.

Бола тарбияси ҳақида сўз кетганда, халқимиз тилидаги ушбу мақол ёдимизга келади: "Бир болага етти маҳалла ота-она". Эндиликда бу нақл ўз қадрини йўқотмади, деган саволга, афсуски, баралла "ҳа" деб жавоб бера олмаимиз. Негаки, кўчада бемаънилик қилаётган, ўртоғига ёмон сўзлар айтаётган болани ҳаммамиз ҳам тартибга чақиравермаймиз. Кўпчилигимиз кўриб туриб, ўзимизни кўрмасликка солаимиз. "Ҳозир боласига танбех бериб, эртага ота-онасидан бошим балого қолсинми?" деймиз-да, бепарволик қиламиз. Балки бу фикримизни ўзгартириш вақти етгандир...

Оқ-қорани ажратган, ҳаётда ўз ўрнини топган, иқтисодчи бўлиб ишлайётган Муроджон исми киши билан суҳбатлашганимизда, у куюнчаллик билан шундай дейди: "Болалигимни яхши эслайман, кўчага чиқа-

ётганимизда онамиз: "Фалончи билан ўйнаманглар", деб қаттиқ тайинлардилар. "Нега?" деган саволимизга: "Чунки у ёмон бола", деб жавоб бердилар. Бизга шу гапнинг ўзи етарли эди. Ўйнаётганимизда "Фалончи" ёнимизга келиб, даврамизга кўшилмоқчи бўлса, худди ёвни қувгандек, уни қувардик, яккалаб кўярдик...

Энди ўйлаб қоламан. Хўш, унинг нимаси ёмон эди? Ота-онаси кўп жанжаллашгани, отаси ичкиликка берилгани учунгина ойлларимиз уни ёмон дермиди? Ҳа, худди шундай. Тан олиш оғир, лекин боланинг "ёмон

бўлиб қолишига" тўла-тўқис катталар айбдор, менимча... Агар ўша "Фалончи" ҳам болалик чоғида одамлар кўлини бигиз қилиб кўрсатиб: "ёмоннинг боласи — ёмон бола" демаганида, ёлғизлатиб қўйишмаганида, у ҳам балки яхши одам бўлиб улғаярмиди. Мен бунга ишонаман ва катталарнинг бугун бундай хатони тақролламасликларини истаيمان"...

Бу ҳаётий ҳақиқат замиридаги оғриқ ва муаммо илдизини англагандирсиз, муҳтарам ўқувчи.

— Яқинда бир даргоҳда бўлдим, — дейди фахрий ўқитувчилардан бири. — Болалар ўртасида кўрик-танлов ўтказилаётган экан. Уларга зехн солдим. Истеъдодли, изланувчан, тиришқок... Аммо кўнглимда бир таажууб уйғонди. Мен бошқа йўналишда ўтказилган танловларда ҳам худди ўша ўғил-қизларни кўрган эдим. Хўш, унда бошқа болалар қарда? Нега улар ҳам мана шундай

РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА

«ЎКТАМХОН-НУР» ўқув маркази

қуйидаги ўқув курсларига таклиф этади:

Тикувчилик — 3 ой.
Тўй ва оқшом либослари — 1-2 ой.
Аёллар костюм-шими, плаш-пальто — 1-2 ой.
Хамшира — 6 ой. 4 оий ўқиш, 2 оий амалиёт.
Хамшира (тезкор) — 3-4 ой (амалиёти билан).
Тиббий массаж — 3 ой (2 ой ўқиш, 1 ой амалиёт).
Торт ва пишириқлар — 2 ой.
Олий торт безатиш курси — 1 ой.
Уйғур, Европа таом ва салатлари — 2 ой.
Жаҳон таомлари — 2 ой.
Аёллар сартарошлиғи — 3 ой.
Тўй ва оқшом турмаклари ва макияж — 1 ой.
Бухгалтерия ҳисоби — 3 ой (0 дан балансгача).
Элита парда ва чойшаблар тиқиш — 1 ой.

Элита парда ва чойшаблар тиқиш олий курси — 1 ой.
Бичиш-тиқиш, моделлаштириш ва малака ошириш — 1 ой.
Сартарошлик — 2-3 ой (ўғил болалар учун).
Тирноқ, киприк ўстириш ва дипелация — 1 ой.
Каштачилик — 3 ой (машинкада вышивка).
Тўқувчилик — 3 ой.
Инглиз тили — 3 ой, рус тили — 3 ой, турк тили — 3 ой, корейс тили — 3 ой.
Бисер, яъни мунчоқ тиқиш — 2 ой.
Декоратив гул ясаш — 1 ой. Сарпо қути ва саватлар ясаш — 1 ой.
Бисердан гуллар, дарахтлар ясаш — 2 ой.
Карвинг (мева ва सबзавотлардан композиция ясаш) — 3 ой.
Компьютер сабоқлари — 2 ой, Интернет — 1 ой.
Барчаси амалиёти билан. Ётоқхона мавжуд.

Ўқишни тугатганларга ДИПЛОМ берилади.

МАНЗИЛ: Юнусобод тумани 3-мавзе 1-уй 31-хона. МЎЛЖАЛ: Юнусобод дехқон бозори бош тарафи орқасида.

Тел: (8 371) 221-17-95, 221-77-72, +99894 678-50-30 225-97-93 (18⁰⁰ дан 22⁰⁰ гача).

ФИЛИАЛ МАНЗИЛИ: Яшнобод тумани Фарғона йўли кўчаси 4-уй 40-хона. МЎЛЖАЛ: Қўялик кийим бозори рўпарасида.

ТЕЛ: (8371) 295-97-82, +99894 678-50-30 (кундузи)

ЭЪЛОН!

20.06.2013 йилда Юлдашев Абдухамутжон Абдухалилович номига Тошкент шаҳар ҳокимлиги Йўловчи транспортининг барча турлари ҳаракатини лицензиялаш ва мувофиқлаштириш Департаменти томонидан шаҳар йўловчилар транспортида бепул юриш ҳуқуқини берувчи №001632-рақамли гувоҳнома йўқолганлиги сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

01.05.2013 йилда Атажанов Александр Сергеевич номига Тошкент шаҳар ҳокимлиги Йўловчи транспортининг барча турлари ҳаракатини лицензиялаш ва мувофиқлаштириш Департаменти томонидан шаҳар йўловчилар транспортинида бепул юриш ҳуқуқини берувчи №000137-рақамли гувоҳнома йўқолганлиги сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

МЕҲР ЮРАК САНДИҒИДА ЯШАЙДИ

...Адолат опа ота уйнинг ярақлаб кетган қиёфасига қараб на қувонишини билди, на хафа бўлишни. Икки опаси-ю акаси билан қува-лашиб катта бўлган хонадонларидан асар ҳам қолмабди. Акаси қиз узатадиган бўлиб, уй-жойини таниб бўлмайдиган даражада таъмирлатибди.

Девордаги гулгозони сийпалаб кўрди. Жуда нафис. Шу ерда танча бўларди. Бурчакдаги қозикнинг изи ҳам қолмабди. Унга фақат отасининг тўни или-

нарди. Мана бу хонада эса... ўй, бу ерда сандал бўларди! Бу томонда, мана бу мебель ўрнида сандиқ турарди. Онасининг айтишича, сепи ўша сандиқда келган экан. Ҳозир уйнинг тўрига ярашмай, дахлизга чиқариб қўйилган.

Адолат дахлизга ўтди-ю, юраги "шув" этиб кетди. Сандиқ йўқ! Нахотки... ташлаб юборишдан бўлса? Бу ҳақда ҳеч кимдан сўрай олмади. Уйнинг чиройини мактаб-мактаб, дардини ичига ютди. Ташқарига чикчак, сандиқни эски ошхона айвонига кўриб, кўнгли яна бир бор зил кетди.

Секин айвонга ўтди. Бир четда мунгайиб, чанг босиб турган сандиққа орзиққанча термулиб қолди. Болаликнинг иси келарди ундан. Онаси ҳаёт, меҳрга тўқ

қунларининг бўйлари тараларди. Онажониси шу сандиқ бағрида энг кадрли нарсаларини асарди. Отаси ўтганидан кейин тўни билан белбоғини йиллаб шунда сақлаган. Кейин уч қизига атаб, шу сандиққа камтаргина сеп ташлади, уларни учирма қилди, "келинимга", деб висот тўплади. Оғзи энди ошга етганда...

— Ҳм, Адол, туриб қопсан? — овоз берди шу томон келаётган акаси, қалбидаги тугёнлардан беҳабар.

Адолат жимгина жилмайди. Акаси худди бир пайтлардагидек эрка сингисининг нигоҳларидан ниманидир ўқиб олишга уринди.

Адолат сандиққа ишора қилди.

— Онамни эслатди...

— Ҳа-а, буми?..

Ака бир лаҳза жим қолди.

— Уйни таъмирлагач, эски-тускиларни олиб чиқмасак бўлмасди-да.

— Ҳа, тушунаман...

Ховли томондан келинойиси кўриниш бергач, суҳбат шу жойда узилди. Адолат ранжини сиртига чиқармади-ю, бўзига нимадир тикилиб тураверди.

Оқшом пайти ён қўшниси Салима холанинг ёнига чикди. Зора дардини англаса!

— Онагинамнинг қадри шу бўлдимки, хола? — кўзи ёшланиб деди у. — Биттагина сандиқни сигдиришмас-я! Биламан, бу келинойимнинг иши. Бир узвола-

Буни ҳаёт дейдилар

ман ҳали!

— Ҳой қизим, ҳадеб қизиш-верма, — қоксуяк қўллари билан унинг елкасига енгил туртди Салима хола. — Онанинг қадри шу билан ўлчанармиди? Келинойимга индама. Уртоғимнинг ўтганига икки йил бўлди, ҳалиям ора кунда ис чиқаради, бечора. Ҳаёт давом этяпти. Ҳамма нарса ўзгаради, эскиради...

— Барибир, алам қиларкан. Битта сандиқни сигдиришмасе, ўзим олиб кетаман!

— Кўй-е, дўминга-я?

— Ҳа, дўмга!

— Эҳ, болам-а, — хўрсинди Салима хола. — Бу дунё шунақа ўткинчи. Ҳаммамиз ҳам ўтиб кетамиз. Ҳеч ким онани сандиққа солиб, олиб қололмаган... ота-онанинг ёди мана бу ердаги сандиқда яшади, — дея кўксига муштлаб қўйди кампир.

...Тўй бўлди. Эски сандиқ устига шолча ташлаб қўйишди...

Баҳор бошланди. Адолатни онасидан жудо қилган баҳор, яна дунёни ҳаёт рангига бўяй бошлади. Ўша кун Адолат одатга кўра, акасиникига йўл олди. Бугун қадрдон уйларида онасини ёдлашади, ҳаққига тиловат қилишади. Гарчи, акаси Адолатчалик куймайди, йўқ, куймайди!

Ховлига ҳар галгидек Адолат биринчи бўлиб кириб борди, опаларидан ҳали дарак йўқ эди.

— Сўрида совуқ қотасиз, дахлизга ўта қолайлик, — мулозамат қилди келинойиси.

Адолат ичкари кирди-ю, юраги ҳаприкиб кетди.

— Ие, бу...

— Ҳа, ойижонимизнинг сандиқлари. Кўёв бола хунарманд экан, дегандик-ку. Жиянингиз сал ишора қилган экан, олиб кетиб, яп-янги қилиб келтирса денг.

Адолат хиёл энкайиб, сандиқни сийпалади. Худди волидасининг қўлларини сийпалагандек... Ўша нақшлар, ўша шакллар, фақат ёрқин, жозибадор, меҳр қоришиб кетгандек. Худди минг йил излаган нарсасини топиб олган боладек севиниб кетган аёл келинойисини бағрига маҳкам босди. Унинг кўзлари тўла ёш эди...

— Раҳмат, минг раҳмат, келинойи! Қўли гул экан, барака топсин куёвингиз! Жуда азиз нарсамни қайтариб берди, — деди товуши титраб...

Остонада турган ака эса, кўзидаги ёшни кўрсатгиси келмай, секин ортига қайтди...

Гулчехра АСРОНОВА.

Фахриддин Али КОШИФИЙ

ҚОРНИНГ ОФРИГАН БЎЛСА...

Бир одам табибнинг олдида бориб, қорин оғриғи касалига мубтало бўлиб қолганини арз қилди ва ундан мадад тилади.

— Бугун нималарни еб эдингиз? — деб сўради табиб.

— Фақат уч дона куйган нон еган эдим, холос, — деб жавоб қилди бемор.

Табиб хизматкорни қақриб, дорилар солинган қутичани олиб чиқиб буюрди, сўнг ундан бир дорини олиб беморга мурожаат қилди:

— Қани биродар кўзларингизни катта очинг, дори куйиб қўяй.

— Ие, тақсир, мен сизга қорнимдан шикоят қилган эдим, шекилли?

Аждодлар ўғити

— Йўқ, — деди табиб, — сизнинг кўзингиз чаток, Соғ бўлганда куйган нон ерминдигиз?

ТАБИБНИНГ ТАВСИЯСИ

Бемор табибга арз қилди:

— Қуланж касалига мубтало бўлиб қолдим. Ёрдан қилмасангиз бекорга ўлиб кетаман.

Табиб ундан қандай овқатларни кўпроқ истеъмол қилишини суриштирган эди, у жавоб қилди:

— Кўпроқ тузланган балиқ гўшти, қоқ қилинган мол гўшти, тухум ва ҳоказоларни хуш кўраман.

— Агар шу бугун ўлмай қолсангиз, — деб тавсия қилди табиб, — эртага албатта бир боғ хашакка миниб ўзингизни шаҳар минорасидан отинг, зора тузалиб кетсангиз.

Маслаҳат

ВАЗНИ БИР МЕЪЁРДА САҚЛАШ МУМКИНИ?

Ўзбекистон металлургия комбинати ОАЖ санаторий-профилакторийи шифокори Тўрабек ДАВЛАТОВ тавсиялари:

— Мутахассисларнинг фикрига кўра, ҳар ўн йилда одам организмда моддалар алмашинуви жараёни икки фоизга секинлашар экан. На-тижада, бу давр ичида 2 кг. ортиқча вазн тўп-ланади. Шу боис ёшга қараб, озиқ-овқатлар ка-лориясини ҳам икки фоизга камайтириш лозим.

25 ёшгача бўлган даврда инсон организми ўзининг жисмоний имкониятлари чўққисидан бўлади. Бу пайтда модда алмашинуви узлук-сиз ишлади. Агар вазнда семиршишга мойил-лик сезилса, шоколад истеъмол қилишни тўхта-тиш лозим. Ушбу ёшда организмдаги модда-лар алмашинуви жараёнини бошқарувчи тизим-лардаги гармонал мувозанатнинг бузилиши оқибатидагина ортиқча вазн тўплаш ҳолатлари юз бериши мумкин. Унинг асосий аломати иш-таханинг охишида кўрилади. Бундай ёқимсиз ҳолат кучли стресс ёки оғир ташвиш туфайли юзага келади.

Барча ёшда вазни бир меъёрда ушлаб ту-риш учун тўғри овқатланиш муҳим ҳисоблана-ди. Ёгсиз гўшт, сут маҳсулотлари ҳамда мева ва сабзавотларни кўпроқ истеъмол қилиш ке-рак.

● Иштаҳа очилиб кетса, дўқондан бир пачка чипс ёки енгил-елпи егулик олиб емасдан, ях-шиси, бир дона олма ёки хурмо истеъмол қил-ган маъқул.

● Соат 18.00 дан кейин овқат емасликка ўрганиш ҳамда тунда очликдан уйғониб кетмас-лик учун уйку олдида бир ош қошиқ асал қўшилган бир стакан илиқ сут ичиб, бир дона апельсин истеъмол қилиш лозим.

● Кун давомида ҳар 2 соатда ярим стакан ишқорли минерал сувнинг газини чиқариб таш-лаб, илиқ ҳолда ичилса, иштаҳа сусаяди. Чун-ки илиқ минерал сув ошқозон шираси ажралиб чиқишини тўхтатади, ишқорли реакция туз кис-лотасини нейтраллаштиради ва шу тарзда оч-ликка барҳам берилади.

● Нуқтали уқалаш муолажаси иштаҳани на-зоратда ушлаб туришга ёрдам беради. Бунинг учун қулоқ солинчагини бош ва кўрсаткич бар-моқлар билан уқалаш керак. Буни иккала қулоқ-да бараварига амалга ошириш лозим.

26 дан 30 ёшгача бўлган даврда инсон организмда унчалик ёғ тўпланмайди. Аммо, айнан шу пайтда ундан халос бўлиш лозим. Чун-ки йилдан-йилга тўпланган килограммларни йўқ қилиш қийинлашиб боради. Ортиқча вазн ва са-ломатлик билан боғлиқ муаммолардан қутулиш-ни истаганлар витаминли комплексларни қабул қилишлари лозим.

Парҳезга бе-рилиб кетиш, ҳомиладорлик, стресслар ва ави-таминоз организ-мининг дармонини қуритади. Қон йўқотиш билан боғлиқ темир моддаси танқис-лиги, вегетариан-ларга хос чеклов-лар бу даврда аёлларнинг тах-минан ярмида кузатилади. Ҳар учинчи аёлга эса селен ва кальций моддалари етишмайди.

Вазни меъёрида сақлаб туриш ёки ортиқ-ча вазндан халос бўлиш учун ҳафтада бир мар-та очлик кунини ташкил этиш даркор. Бу жигар учун жуда фойдали. Бунинг учун кун давомида қайнаган сув ичиб юриш лозим. Қишда бир ярим литр, ёзда икки ярим-уч литр сув ичган маъқул. Кечки пайт эса енглик тамадди қилиш мумкин.

Парҳезшунослар 40 ёшдан сўнг кальцийга бой маҳсулотларни истеъмол қилишни, раци-онга сутли ва сояли таомлар киритишни, кўпроқ ғалладан тайёрланган нон ва бириктирувчи тўқималарга бой сабзавотларни истеъмол қилишни, қандсиз қўқ чой ичишни тавсия эта-дилар.

Шаҳина тайёрлади.

ТОШДАН ҚАТТИҚМИ?

Шоира гўзал келинчак бўлганида ҳамманинг ҳаваси келган эди. Орадан кўп вақт ўтмади. Гап тарқалди: "Куёвнинг севгани бор экан, ота-онасининг юзидан ўтолмагани учун мажбуран уйланган эмиш. Келинни ташлаб, ўша машшукаси билан бирга хорижга кетиб қолибди".

Ҳамма ҳайрон, қариндош-уруғ, обрўли совчиларнинг ҳам юзи шувит бўлди. Энг қизиғи, Шоиранинг қайнона-қайнотаси маҳалласида обрў-эътиборли ва жуда меҳрибон инсонлар эди. "Қизим, ўкинманг, одамлар гапириверади, уни ўзимиз йўлга соламиз", деб келиннинг кўнглини кўтаришди. Орадан икки йил ўтса ҳамки, куёвимири қайтиб келмади. Охири бу гап-сўзлар миш-миш эмаслигига амин бўлгач, қудалар билан юзма-юз гаплашиб олди. Ўзлари минг хижолат билан йиғлай-йиғлай қизимизга жавоб беришди...

Билмадим, бахт деганлари тошдан ҳам қаттиқ бўларкан-да. Бўлмаса, бошқа опа-сингиллари тинч-тотув яшашапти, бир оиланинг суюкли бекаси. Фақат шу қизимни ўйлаб эзиламан. Дадаси ҳам сиқиллавериб, касаллик орттириб олди. Кейин ҳам бир неча марта совчилар сўраб келишди. Уни кўндиролмадик: "Йўқ, ҳамма эркаклар ёлгончи, ундан кўра эрсиз ўтганим яхши", деб оёқ тираб олган. Яқинда бир дугонаси шу газета кўмаги билан турмушга чиққанини гапириб, унга роса насихат қилибди. Ҳозир кўнгли сал юмшагандек, назаримда. Шундан фойдаланиб, сизларга мурожаат этайман. Шоира **38 ёшда**. Оиланинг қадрига етувчи, уй-жойи, касб-кори тайин инсон учраса, узатамиз.

**МУҚАДДАМ опа,
Қашқадарё вилояти.**

"Бахтли бўлинг" саҳифаси

ДУГОНАМГА ДАРДКАШ КЕРАК

Кўричак билан оғриб, шифохонада даволанаётган кезларим Дилфуза билан танишганим. Кейинчалик ҳам кўнгириқлашиб, кўришиб турдик. Мана, олти ойдики, у билан нафақат ажин дугона, балки чин сирдошга айланганмиз. Яқинда иккимиз узоқ суҳбатлашдик. Дилфуза: "20 ёшимда бир хунарманд йигит совчи қўйганди. Ота-онам, кўй, бу йигитнинг бири икки бўлиши қийин, оиласи ҳам камхаржгина экан, кўнглимиздагидек тўй қилиб беролмайди, деб рози бўлишмаганди. Шу-шу бошқа совчилар билан ҳам уйдагиларнинг мурасиси келишмади. Мана, энди ёшим ўтганида, турмушидан ажраган кишилардан совчи келяпти. Наҳотки, мен ҳам ўзим орзу қилгандек, тенгимни тоғиб оила қуролмасам", деб йиғлаб юборди. Дугонам жуда ориятли, самимий қиз. Ўзи олий маълумотли. Ёши **31 да**. 35 ёшгача бўлган, маълумоти олий, уй-жойи тайин йигитлар бўлса, хабар беришин.

**ЛОБАРХОН,
Хоразм вилояти.**

КўНГИЛ КЕМТИКЛИГИ ТўЛАР

Кенжа ўғлимнинг никоҳ тўйига йигирма кун қолганида, аёлим Зумрадхон вафот этган эди. Маъракаларини ўтказиб бўлгач, тўй қилдик. Яқинда набираларим яна биттага кўпайишди. Шукрки, қизларим борган жойида тиниб-тинчиб яшашапти. Келинларимдан ҳам хурсандман, ўз қизларимдай бўлиб қолишган. Аммо кексагайнинг ёнингда бир ҳамроҳинг бўлмаса, кўнглиннинг бир чети кемтиқдек туюлавераркан. Фарзандларим бирор муаммо юзасидан маслаҳат сўрашса, имкон қадар йўл-йўриқ кўрсатаман. Лекин келинларим ҳали ёш. Шунинг учун ҳам уларни йўлга солиб, бош бўладиган аёл кераклигини сезаяпман. Ёшим **57 да**. Фарзандларидан тинган, 55 ёшгача бўлган, кўпни кўрган аёл учраса, хабар қилсангиз.

**ЗОКИРЖОН ака,
Тошкент вилояти.**

ЎЗ БОЛАМДЕК КўРАРДИМ

Турмуш ўртоғим билан етти йил бирга яшаб, фарзандсизлик туфайли ажрашганимиз. Ҳозир ҳаётимдан нолимайман. Яхши кўрган касбим, сунъичигим — онам бор. Аммо тенгдошларим болаларини етаклаб юрганини кўрганимда юрагимдаги армонларим бош кўтариверади. Она бўлишни, миттигина чақалоғимни бағримга босишни истайман. Онам ҳам менга ўганиб қолган. Уларни ташлаб, узоққа кета олмайман. Шу боис турмуш қуриш истагида юрган, Самарқанд вилоятида яшовчи, диёнатли ва меҳнатқаш инсон учраса, оила қурсам, дейман. Агар фарзандлари бўлса, ўз жигаргўшамдек меҳр беришга тайёрман.

**МАҚСУДА,
Самарқанд вилояти, Булунгур тумани.**

ТАХРИРИЯТДАН:

"Бахтли бўлинг" рўқнига хат йўллаётган ёки бевосита мурожаат қилаётган фуқаролар паспорт нусхаси ва яшаш жойидан (маҳалла фуқаролар йиғинидан) маълумотнома тақдим этишлари шарт. Шунингдек, ажрашганлар бўлса, суд қарорининг нусхасини топширишлари талаб этилади. «Оила» бўлимида 60 ёшгача бўлган фуқароларга хизмат кўрсатилади.

МУРОЖААТ УЧУН ТЕЛЕФОН: (8-371)234-25-46

ЭНДИ ЎЗИНИ
ЎЙЛАСИН

Зироатхон билан укам Сирожддин 30 йилдан ортиқ ахил-иноқ умр кечиришди. Уч қиз ва бир ўғилни тарбиялаб, вояга етказишди, уйли-жойли қилишди. Эндигина фарзандларидан тинганида, келинимизнинг саломатлиги оғирлашиб, тез-тез боши айланадиган бўлиб қолди. Текширувлардан кейин шифокорлар бу оғир ва хавфли хасталик эканини аниқлашди. Касаллик борган сари зўрайиб, бир йилда Зироатни орамиздан олиб кетди. Уни кўни-кўшни, қариндош-уруғлар ҳам бирдек яхши кўришарди. Аёлидан айрилганидан кейин укам анча ўзини олдириб қўйди. Яхшиям, ҳовлимизда каттагина боғимиз бор. Экин-тикин ишлари билан ўзини овулади. Яқинда унга, "Бир аёлга уйланиб, ҳаётингни тиклаб олсанг бўларди", дегандим, ўзи ҳам шу ҳақда ўйлаб юрганини айтиб қолди.

Сирождидин **54 ёшда**. Фарзандлари бахтли яшашапти. Менимча энди ўзини ҳам ўйласа бўлармиди. Тошкент шаҳри ёки вилоятида яшовчи, уйим-жойим дейдиган аёл бўлса, совчиликка борардик.

**ГУЛНОРА опа,
Тошкент шаҳри.**

СЕНСОРЛИ
АРИЛАР

Балиқ, тулки, бўри, ит, эчки, кўй, мушук, кўнғиз, чумоли, ари каби жонзотларнинг хид билиш қобилияти инсонникига нисбатан бир неча баробар устун бўларкан. Олимлар хид детекторларини ишлаб чиқаришда ушбу жонзотлардаги хусусиятлардан фойдаланишни мақсадга мувофиқ деб билишди. Айниқса, қовоқ ари ва асаларилар устида олиб борилган илмий изланишлар анча ижобий натижаларни берган.

Кўнғиз шохчалари микроскопик майда хид сезувчи сенсорлар билан қопланган. Шу боис улар хидларни жуда тез илғаб олади. Шу-

нингдек, бўйи 10-12 мм.лик қора ёввойи арилар ўта нозик мавжудотлар бўлиб, ҳаводаги бир неча хид молекуласи ичидан нектарли гулнинг қаерда эканини дарҳол аниқлай олади. Тадқиқотлар натижасида арилар исталган хидни, ҳатто табиатда мавжуд бўлмаган синтетик хидларни ҳам эслаб қолиш қобилиятига эга эканлиги маълум бўлди. 10 сония давомида исталган хидни уч қарра хидлатилган ари мазкур хидни хотирасида сақлаб қолиши мумкин. Ҳатто ҳавога ТНТ портловчи моддасининг бир донга хид молекуласи чиқса, арилар бу моддани шу захотиёқ аниқлайди. Бу билан ариларнинг хид сезиш қоби-

лияти электрон бурундан бир неча юз мартаба устунроқ экани исботланди.

"Инцентинел" фирмаси эса, асаларилардан ҳатто сенсор сифатида фойдаланиладиган хид детекторини ишлаб чиқишган. Арилар ёрдамида ривожлантирилаётган мазкур ускуналар орқали озиқ-овқат маҳсулотларининг сифатини назорат қилиш мумкин. Масалан, супермаркетларга юборишдан олдин меваларнинг пишган ёки етилмагани ушбу ускуналар билан аниқланади.

**Наргиза СИДДИҚОВА
тайёрлади.**

АСАБЛАР ТЕМИРДАН ЭМАС-КУ!

Тасаввур қилинг, бир кунда радиотелевидение, интернет тармоқлари, хуллас, номини санаб тугатолмайдиган замонавий ахборот коммуникация ускуналари орқали таралаётган минглаб, йўқ, миллионлаб ашула-қўшиқ ва мусиқаларни биз қай даражада қабул қилаяпмиз? Энг аввало, уларни эшитиш ва кўриш учун темирдан ясалган асаб, сабр-бардош керак эмасми?

Кечагина боғчага чиққан митти болақай ҳар соатда тегиримон тошидек айланиб турган ҳаваскор хонандалар томонидан ижро этилаётган энгил-елпи қўшиқларга жўр бўлаётганини кўриб, сира хурсанд бўлманг.

Аксинча, уйда, оилада ҳам фарзандингизнинг санъатга бўлган диди, савиясини шакллантириш учун ёшлигиданоқ шуғулланг. Бўлмаса, у эртага дуч келган на матнида, на мусиқасида маъно-мазмун бор қўшиққа бош силкиб ўтираверади-да.

Ёши 50-60 ёки 70-80 дан ўтган оддий мухлис отахон ва онахонларни кўп кузатганман: мақом ёки халқчил оҳангга йўғрилган ижод намуналарини берилиб эшитгач, ҳатто таҳлил қилишга ҳам уринишди. Бу эса, асл санъатни инсон руҳияти билан боғлаб турувчи ўзига хос кўприқдир. Ёки миллий эстрада йўналишида куй-

ланган халқ қўшиқларини қаранг, қандай ёқимли ва эшитимли. Демак, ҳар бир ижрочи, у шеър бўладими, газалми, яратилган куй-оҳангнинг инсон руҳига мос бўлмоғини ҳам ҳисобга олиши зарур. Ана шундагина кўнгил ором олади, дил ёришади.

Ҳар бир ота-она, у ўғилми, қизми, бевосита руҳиятга турли даражада таъсир этиши мумкин бўлган кўнгилочар кино, мусиқа ёки қўшиқни танлаб, сарадаб кўриши, эшитишини назорат қилса, ёмон бўлмайди.

Озода ЁРОВА,
Ўзбекистон Давлат санъат ва маданият институти ўқитувчиси.

ФАМИЛИЯ ТАНЛАШ ИХТИЁРИЙ

Ёлғизгина қизим бор. Яқинда узатамиз. Ўтган куни бўлғуси қуёвим билан ФХДёга боришса, фамилиянгизни ўзгартиринг, дейишибди. Қизим кўнмагач, кейин келинлар деб қайтарибди. Шу тўғрими?

К. Мансурова.
Шахрисабз шаҳри.

Бу мутлақо нотўғри, негаки, Оила кодексининг 20-моддасига кўра, никоҳ тузилаётган пайтда эр ва хотин ўз хоҳиши билан эри ёки хотинининг фамилиясини умумий фамилия қилиб танлашга ҳақли ёки уларнинг ҳар бири никоҳгача бўлган ўз фамилиясини сақлаб қолиш ҳуқуқига эга. Улардан бирининг ўз фамилиясини ўзгартириши бошқасининг ҳам фамилиясини ўзгартиришига олиб келмаслиги белгилаб қўйилган.

Саволга Китоб туманидаги «Кафолат» адвокатлик бюроси адвокати Тошпўлат МУЗАФФАРОВ жавоб берди.

ВОЗ КЕЧИШ МУМКИНМИ?

Ота-онанинг барча мол-мулк менга мерос бўлиб қолган. Аммо ака-укаларим ҳам бор. Вақти келиб, меросдан воз кечмоқчи бўлсам, қандай йўл тутишим керак?

А. Курбонов.

Меросдан воз кечиш Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 1147-моддасига кўра: «Меросхўр мерос очилган кундан эътиборан исталган вақтда меросдан воз кечишга ҳақли.

Меросдан воз кечиш меросхўр томонидан мерос очилган жойдаги нотариусга ариза бериш орқали амалга оширилади.

Агар ишончномада вакил орқали меросдан воз кечиш ваколати махсус назарда тутилган бўлса, меросдан шу тарзда воз кечилиши мумкин.

Меросдан воз кечиш кейинчалик бекор қилиниши ёки қайтариб олиниши мумкин эмас» лиги белгилаб қўйилган.

Саволга Тошкент вилояти Зангиота тумани 13-сонли ДНИ нотариуси Шухрат ЮСУПОВ жавоб берди.

Муҳтарам юртдошлар! Пойтахтимиз меҳмонлари!

ЎЗБЕК ДАВЛАТ ЦИРКИ ЖАМОАСИ

Ҳар якшанбада, шунингдек, 15-, 22 февраль
ҳамда 1 март кунлари соат 15⁰⁰ да қизиқарли ва ажойиб

Янги томошаларини
тақдим этади!

Махсус дастур асосида тайёрланган томошалар Ўзбек Давлат циркининг мохир акробатлари, кўзбўйлағичлари, ҳайвон ўргатувчилари, масҳарабозу қизикчилари ҳамда дорбозлари иштирокида намойиш этилади.

Қадрли ота-оналар!

Маза қилиб хордиқ чиқаришни, фарзандларингиз қувончига шерик бўлишни

истасангиз,
марҳамат,
бетакрор
томошаларга ташриф буюринг, Сизларни
кутамыз!

Мурожаат учун телефонлар:
244-35-94, 244-35-91.

Ўзбек давлат цирки маъмурияти

Реклама

Муассислар: Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, «Болалар ва оилаларни қўллаб-қувватлаш» ассоциацияси (Болалар жамғармаси) ва «Соғлом авлод учун» халқаро хайрия фонди

Тахририятга келган қўлёзмалар муаллифларга қайтарилмайди. Реклама материаллари мазмуни учун тахририят жавобгар эмас.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй. Босишга топшириш вақти - 15:00. Босишга топширилди - 15:00.

E-mail: oilavajamiyat@sarkor.uz

ISSN 2010-7609

9 772010 760007

Бош муҳаррир:
Норқобил ЖАЛИЛОВ

Навбатчи муҳаррир — Ҳамроҳон Мусурмонова
Саҳифаловчи — Илҳом ЖУМАНОВ
Мусаҳҳилар — Саидғани САЙДАЛИМОВ,
Мадина АЛЛАБЕРГАНОВА

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент - 100000. Амир Темур кўчаси
1-тор кўча, 2-уй. Мўлжал: Олой бозори ёнида

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида
0169-рақам билан рўйхатга олинган. Буюртма Г
- 236. Формати А-3, ҳажми 2 табоқ. Адади -
7795. Баҳоси келишилган нархда.

ОБУНА ИНДЕКСИ - 176

Қабулхона: (тел-факс) 233-28-20
Котибият: 233-04-35, 234-76-08
Мухбирлар: 233-04-50
«Оила» бўлими: 234-25-46

Web-site: oila-va-jamiyat.uz

1 2 3 5

СПОРТ... СПОРТ... СПОРТ...

НЕСТЕРОВ ГЕРМАНИЯГА ЙЎЛ ОЛАДИ

Ўзбекистон терма жамоаси ҳамда «Локомотив» клуби дарвозабони Игнатий Нестеров даволаниш учун Германияга йўл олади.

Миллий терма жамоамиз посбони Туркияда бўлиб ўтаётган ўқув-машгулот йиғинлари чоғида эски жароҳатидан шикоят қилиб, шифокорларга мурожаат этганди.

SPORTS.uz сайтининг «Локомотив» клубидаги манбасидан маълум қилишларича, Нестеров чап тиззасидан жиддий жароҳат олган. Унинг анча муддатгача майдонга туша олмаслиги аниқланган.

Жамоа шифокорлари дастлабки тиббий кўриқдан сўнг Нестеровга жарроҳлик амалиётини Германияда ўтказишни тавсия қилишган. Жамоа мураббийлари ва маъмурияти Игнатий Нестеров яқин орада тузалиб, мавсум охиригача сафга қайтишига умид қилмоқда.

***

Велоспорт. Таиландда давом этаётган Осиё чемпионатида ҳамюртимиз Тимур Гумеров олтин медаль соҳиби бўлди.

Иқтидорли велоспортчимиз трек йўналишининг кўпкураш баҳсларида рақибларига ҳеч қандай имконият қолдирмади ва қитъа чемпионлиги билан бирга 2016 йили Бразилияда ўтказиладиган XXXI ёзги Олимпия ўйинлари йўлланмаси учун муҳим рейтинг очколарини қўлга киритди.

Ёшлар ўртасидаги мусобақада қатнашган яна бир ҳамюртимиз Дилмурод Сиддиқов қитъа чемпионатининг бронза медали билан тақдирланди.

Чемпионат 14 февралга қадар давом этади.

***

Шахмат. Англиянинг Бирмингем шаҳрида ўтказилган "1st 4NCL Congress Open" турнири ўзбекистонлик халқаро гроссмейстер Жаҳонгир Воҳидов ғалабаси билан якунланди.

Швейцарча тизимда беш турдан иборат турнирда ҳамюртимиз Жейми Хортон, Зивил Саракусин, Тамас Фодор ва Жеймс Жэксонни мағлубиятга учратиб, Люис Мартин билан дуранг ўйнади ва 4,5 очко билан биринчи ўринни эгаллади.

Интернет манбалари асосида
Илҳом Жуманов тайёрлади.

ЭЪЛОН!

Байжанова Фарида Абдукабировна номига 1992 йилда Республика рус тили ва адабиёти педагогика институти (ҳозирги ЎзДЖТУ) томонидан берилган ФВ№987793-рақамли диплом йўқолганлиги сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ.